

Mededeling CBFA_2009_27 dd. 1 juli 2009

De vereiste verhoogde waakzaamheid in het kader van de bestrijding van witwassen van geld en financiering van terrorisme, ten aanzien van Iran, Oezbekistan, Turkmenistan en Azerbeidzjan

Toepassingsveld:

De financiële ondernemingen die onder toezicht van de CBFA staan en krachtens de wet van 11 januari 1993 onderworpen zijn aan de verplichtingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, namelijk:

- de kredietinstellingen en de in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen naar buitenlands recht,
- de beleggingsondernemingen en de in België gevestigde bijkantoren van beleggingsondernemingen naar buitenlands recht,
- de beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging,
- de levensverzekeringsondernemingen,
- de wisselkantoren,
- de hypotheekondernemingen,
- de marktondernemingen,
- de verzekeringstussenpersonen die, buiten elke exclusieve agentuurovereenkomst, werkzaamheden uitoefenen in de groep van activiteiten "leven", en
- de makelaars in bank- en beleggingsdiensten.

Samenvatting/Doelstelling:

Met deze mededeling wil de CBFA de financiële ondernemingen erop attent maken dat maatregelen van verhoogde waakzaamheid vereist zijn ten aanzien van de verrichtingen en zakenrelaties waar personen bij betrokken zijn die banden hebben met Iran, Oezbekistan, Turkmenistan en Azerbeidzjan. Zij vestigt hun aandacht tevens op het bericht dat door de FOD Financiën - Administratie van de Thesaurie, is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 18 mei 2009, over de toepassing van maatregelen voor een financieel embargo en de bevriezing van de tegoeden van bepaalde personen of entiteiten.

Geachte mevrouw, Geachte heer,	
I. Tegenmaatregelen ten aanzien van Iran	
Tijdens zijn plenaire vergadering van februari 2009, heeft de Financial Action Task Forcom een waarschuwing ¹ te publiceren waarmee hij zijn vroegere waarschuwingen tekortkomingen in het Iraanse systeem ter bestrijding van witwassen van geld er terrorisme bevestigt.	over de ernstige
1 Deze waarschuwing gaat als biilage 1.	

In zijn nieuwe waarschuwing beperkt de FATF zich niet langer tot het wijzen op de specifieke risico's van witwassen van geld en financiering van terrorisme met betrekking tot Iran, maar verscherpt hij bovendien zijn waarschuwing door zijn leden en ook alle overige landen met aandrang op te roepen om doeltreffende tegenmaatregelen te nemen teneinde hun financiële sector te beschermen tegen de risico's van witwassen en terrorismefinanciering die uitgaan van Iran. De FATF raadt hen ook aan zich te hoeden voor correspondentrelaties die gebruikt worden om de tegenmaatregelen en de praktijken om risico's in te perken, te omzeilen of te vermijden. Ook als zij verzoeken van Iraanse banken om een bijkantoor of dochteronderneming te openen op hun grondgebied in overweging nemen, dient rekening te worden gehouden met de risico's van witwassen en terrorismefinanciering. De FATF heeft deze oproep tot het nemen van tegenmaatregelen bevestigd, met een nieuwe publieke waarschuwing die hij op 26 juni 2009 tijdens zijn laatste plenaire vergadering heeft verspreid ².

In aansluiting hierop wijst de CBFA de financiële ondernemingen erop dat zij een verhoogde waakzaamheid aan de dag moeten leggen wanneer zij occasionele verrichtingen uitvoeren of zakenrelaties met cliënten aangaan of onderhouden waar personen bij betrokken zijn die in Iran gedomicilieerd of gevestigd zijn of die andere banden hebben met Iran, ongeacht hun hoedanigheid (cliënt, lasthebber of economisch rechthebbende).

Daarnaast vestigt de CBFA de aandacht van de financiële ondernemingen in het bijzonder op de bepalingen van artikel 33, § 2, tweede streepje van haar reglement d.d. 27 juli 2004 op grond waarvan zij verplicht zijn om de zakenrelatie die zij met een kredietinstelling of financiële instelling hebben aangeknoopt, opnieuw te onderzoeken "wanneer zij in kennis worden gesteld van informatie die hun vertrouwen kan ondermijnen in de wettelijke en reglementaire voorschriften in verband met de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme van het land van vestiging van de financiële instelling-cliënt, of in de efficiëntie van de door die instelling ingevoerde controles op het vlak van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme".

De CBFA is van oordeel dat de openbare waarschuwing van de FATF, versterkt met de aanbeveling om tegenmaatregelen te nemen ten aanzien van Iran, duidelijk informatie vormt als bedoeld in de voormelde reglementaire bepaling. Derhalve zijn alle financiële ondernemingen verplicht om hun ter zake geviseerde zakenrelaties opnieuw te onderzoeken.

Aangezien deze bepaling rechtstreeks betrekking heeft op de kredietinstellingen naar Belgisch recht en de in België gevestigde bijkantoren van al dan niet Europese kredietinstellingen naar buitenlands recht, verzoekt de CBFA hen om haar uiterlijk 1 september 2009 de volgende informatie mee te delen:

- de lijst van de kredietinstellingen en financiële instellingen naar Iraans recht of gevestigd in Iran waarmee zij op 30 juni 2009 een zakenrelatie hebben, in voorkomend geval aangevuld met de vermelding van de kredietinstellingen en financiële instellingen naar Iraans recht of gevestigd in Iran waarmee de zakenrelatie in de loop van het eerste halfjaar van 2009 werd onderbroken of opgeschort;
- voor elke in het eerste punt vermelde instelling naar Iraans recht of gevestigd in Iran, melding van:
  - de aard van de zakenrelatie,
  - de datum van het nieuwe onderzoek dat werd uitgevoerd conform het voormelde artikel 33, § 2, tweede streepje, van het reglement van de CBFA (datum van de uiteindelijke beslissing ter afronding van het nieuwe onderzoek),
  - de voornaamste conclusies van dit nieuwe onderzoek en de eventueel op grond daarvan genomen maatregelen.

Zie. <u>www.fatf-gafi.org</u>

II. Verhoogde waakzaamheid ten aanzien van Oezbekistan, Turkmenistan en Azerbeidzjan

In deze zelfde mededelingen van 25 februari 2009 en 26 juni 2009 wijst de FATF op het aanhoudende risico wat Oezbekistan en Turkmenistan betreft³ en beveelt hij de financiële onderneming aan hun waakzaamheid ten aanzien van deze landen te verhogen.

Daarenboven heeft Moneyval, de regionale FATF-stijl organisatie opgericht door de Raad van Europa die een zeer grote geloofwaardigheid geniet, op 12 december 2008 een openbare verklaring⁴ gepubliceerd waarin zij, op gelijkaardige wijze, een verhoogde waakzaamheid aanbeveelt ten aanzien van Azerbeidzjan. Na haar plenaire vergadering van 23 maart 2009 heeft Moneyval een nieuw communiqué⁵ gepubliceerd waarin zij haar genoegen uit over de opmerkelijke vorderingen die Azerbeidzjan heeft geboekt bij het wegwerken van de hiaten in zijn systeem ter bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. Op te merken valt evenwel dat Moneyval haar openbare verklaring van december 2008 niet heeft ingetrokken. De FATF heeft bovendien deze publieke waarschuwing van Moneyval op zijn eigen website overgenomen ⁶.

In navolging van deze openbare verklaringen, maakt de CBFA de financiële ondernemingen erop attent dat zij bijzonder waakzaam moeten zijn wanneer zij occasionele verrichtingen uitvoeren en zakenrelaties aanknopen of onderhouden met hun cliënten waar personen bij betrokken zijn die in Oezbekistan, Turkmenistan of Azerbeidzjan gedomicilieerd of gevestigd zijn of die andere banden hebben met deze landen, ongeacht hun hoedanigheid (cliënt, lasthebber of economisch rechthebbende).

III. Bericht bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 18 mei 2009 door de FOD Financiën - Administratie van de Thesaurie, over de toepassing van de bepalingen over financiële embargo's en de reglementaire maatregelen tot bevriezing van tegoeden

De CBFA vestigt de aandacht van de financiële ondernemingen op het bericht⁷ dat door de FOD Financiën - Administratie van de Thesaurie is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 18 mei 2009. Hierin worden alle betrokkenen gewezen op de verplichtingen die verbonden zijn aan de toepassing van de maatregelen voor een financieel embargo en de bevriezing van tegoeden ten aanzien van bepaalde personen en entiteiten.

Gelieve te noteren dat deze mededeling eveneens aan de erkend(e) revisor(en) van uw instelling wordt gericht.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

Jean-Paul SERVAIS.

Bijlagen: CBFA_2009_27-1 / Publieke waarschuwing FATF

CBFA 2009 27-2 / Moneyval - Openbare verklaring (12 december 2009)

CBFA_2009_27-3 / Moneyval - Second public statement on Azerbaijan

CBFA_2009_27-4 / Bericht bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 18 mei 2009

De FATF uit in deze mededeling ook zijn bezorgdheid ten aanzien van Pakistan en Soa Tomé en Principe, zonder in deze fase evenwel een verhoogde waakzaamheid ten aanzien van deze landen aan te bevelen.

⁴ Zie bijlage 2.

⁵ Zie bijlage 3.

⁶ Zie <u>www.fatf-gafi.org</u>

⁷ Zie bijlage 4.